

Maratha Vidya Prasarak Samaj's

A COURSE IN ENVIRONMENTAL AWARENESS

CERTIFICATE

This is to Certify that,

Shri./Smt./Kum. Pawar snehal Namdevro

~~S.Y.B.A.~~ / S.Y.B.Com./~~S.Y.B.Sc.~~ Class has completed Field Work

Satisfactorily during the Academic Year 2020 - 2021

Project Incharge

Examiner

Principal

पर्यावरण जाणिव जागृती माहिती :-

पूरातनकाळापासून मानव हा पर्यावरणावर अवलंबून होता. त्याचमुळे त्याचा पर्यावरणाशी घनिष्ठ संबंध होता. निसर्गातील रहस्य उलघडण्याचा तो प्रयत्न करीत होता. तसेच तो निसर्गात बदल घडवून आणण्याचा प्रयत्नही करताना त्यावर आपले नियंत्रणही ठेवण्याच्या प्रयत्न होता. सध्या मात्र तो स्वतःस निसर्गाचा कर्ता करविता झाला आहे. आपण आपल्या पर्यावरणात कोठल्याही मर्यादेपर्यंत बदल घडवून आणू शकतो असा त्याचा समज आहे. याउलट निसर्ग हा मानवाशी तडजोड करतो व होठारे आघात ज्यात रोकडू पदार्थांचा स्रोत, वृक्षतोडे, समोल व पक्षी वाळवंटीकरण, शहरीकरण यांचा अंतर्भाव होतो, विमृशणे सहन करित असतो. मनुष्यास आपल्या दुष्कृत्यांचा जाण नसून तो वातावरणात प्रचंड प्रमाणावर विषारी प्रदूषणे निसर्गत असतो.

जगाच्या काही भागात अज्ञान, स्वार्थ यामुळे पर्यावरणाच्या अनेक घटकांचा वारेमाप, चुकीचा वापर यातून समस्या निर्माण झाल्या व जगाच्या अनेक भागात लोक लुप्तप्राय विस्फोट (Explosion of Population), जलदगतीने होठारे नागरिकरण, साधनसंपदांचा क्षय, उर्जा साधनांचा फुस, हवा, पाणी, आवाज व भू प्रदूषण, जैववैविध्य नाश होठारी वाढ, वाळवंटीकरण, अपायकारक कमी होठारे व स्त्रोत, स्वच्छ व शुद्ध पिण्याचे पाण्याचे घरते प्रमाण, जमिनी, आरोग्य खर्च, वातावरणातील बदल, ओझोन वायूचा क्षय, परिसंस्थांचा असमतोल, पणूती व पक्षी यांचे नाशोपशतत्व अशा अनेकविधी समस्या या मानव व पर्यावरण यांच्यातील समतोल ढळल्याचे निर्देशक आहेत.

